

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 26 października 2022 r.

Znak sprawy: WPR.wpk.092.1.2022

**Pan
Cezary Przybylski
Marszałek Województwa
Dolnośląskiego
ul. Wybrzeże Słowackiego 12 - 14
50-411 Wrocław**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 3 i art. 9 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020*¹, dalej: „ustawa ROW”, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadziło w dniach od 9 maja do 30 czerwca 2022 r. kontrolę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu, dalej „UMWD”, ul. Wybrzeże Słowackiego 12 - 14, 50-411 Wrocław.

Zakres kontroli obejmował realizację przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego zadań dotyczących procesu przyznawania i wypłaty pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, na operacje w zakresie rozwijania działalności gospodarczej, dalej „instrument wsparcia”, w okresie od dnia złożenia pierwszego wniosku o przyznanie pomocy w 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzili: [REDAKTURA] – główny specjalista w Departamencie Wspólnej Polityki Rolnej, kierownik zespołu kontrolnego, [REDAKTURA] – główny specjalista

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 i 1270.

w Departamencie Wspólnej Polityki Rolnej, [REDAKTOWANE] – naczelnik w Departamencie Kontroli i Audytu.

Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego jest od dnia 15 grudnia 2014 r. Pan Cezary Przybylski.

I. Ocena skontrolowanej działalności

1. Skontrolowaną działalność UMWD w zakresie realizacji zadań dotyczących procesu przyznawania i wypłaty pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, na operacje w zakresie rozwijania działalności gospodarczej, ocenia się pozytywnie z zastrzeżeniami.

2. W skontrolowanych sprawach stwierdzono następujące istotne uchybienia formalne:

- 1) przekroczenie 4 miesięcznego terminu (od dnia przekazania wopp) określonego na wezwanie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy,
- 2) poinformowanie wnioskodawców w przypadku wopp pozostających poza limitem o pozostawieniu wniosków bez rozpatrzenia z kilkumiesięcznym opóźnieniem,
- 3) przekroczenia 3 miesięcznego terminu (od dnia złożenia wniosku o płatność i pozytywnym jego rozpatrzeniu) na dokonanie wypłaty środków finansowych.

II. Ustalenia kontroli

Wopp zostały złożone w terminach wskazanych w ogłoszeniach o naborze wniosków, przeprowadzonych przez poszczególne Lokalne Grupy Działania (LGD) funkcjonujące na terenie Województwa Dolnośląskiego, zgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020*², dalej: „rozporządzenie”.

Kontrolą objęto operacje, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 lit c rozporządzenia, operacje w zakresie rozwijania działalności gospodarczej.

Od 2018 r. złożono do poszczególnych LGD funkcjonujących na terenie Województwa Dolnośląskiego, a następnie przekazano do UMWD, na operacje o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 lit c rozporządzenia, 320 wniosków o przyznanie pomocy. W odniesieniu do 177 wopp zostały zawarte umowy o przyznaniu pomocy, z czego 14 zostało rozwiązanych, a w trakcie weryfikacji wopp było 6 spraw. Złożono wnioski o płatność (wop)³ w odniesieniu do 178 spraw.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 664 i 2023, z 2020 r. poz. 1555 oraz z 2021 r. poz. 2358.

³ Wg stanu na dzień 27 kwietnia 2022 r. liczba obejmuje również wop, w przypadku, których wopp zostały złożone przed 2018 r.

Szczegółową kontrolą objęto 12 spraw na podstawie analizy przekazanych przez UMWD informacji, w tym biorąc pod uwagę status sprawy.

Lp.	Znak sprawy	Status sprawy	Skontrolowany etap
1.	UM01-6935-UM0110872/18	wypłacona pomoc	wopp i wop
2.	UM01-6935-UM0111242/18	wypłacona pomoc	wopp i wop
3.	UM01-6935-UM0111427/19	wypłacona pomoc	wopp i wop
4.	UM01-6935-UM0111086/18	wypłacona pomoc	wopp i wop
5.	UM01-6935-UM0111425/19	wypłacona pomoc	wopp i wop
6.	UM01-6935-UM0111055/18	wypłacona pomoc	wopp i wop
7.	UM01-6935-UM0111658/19	wypłacona pomoc	wopp i wop
8.	UM01-6935-UM0111076/18	wypłacona pomoc	wopp i wop
9.	UM01-6935-UM0111972/21	wypłacona pomoc	wopp i wop
10.	UM01-6935-UM0111975/21	wniosek pozostawiony bez rozpatrzenia	wopp
11.	UM01-6935-UM0111976/21	wniosek pozostawiony bez rozpatrzenia	wopp
12.	UM01-6935-UM0112018/21	wniosek pozostawiony bez rozpatrzenia	wopp

Tabela 1. Źródło: informacje z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz ustalenia własne

Szczegółowe warunki przyznawania oraz wypłaty pomocy określały przepisy ustawy ROW, ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności oraz rozporządzenia. W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące procedury w zakresie przyznania i wypłaty pomocy:

- 1) KP-611-391-ARiMR/1/z, KP-611-391-ARiMR/2/z (oraz Erraty) - Obsługa wniosku o przyznanie pomocy dla działania 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, dla poddziałania 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w zakresie operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD oraz operacji własnych LGD w ramach PROW na lata 2014–2020;
- 2) KP-611-392-ARiMR/1/z, KP-611-392-ARiMR/2/z (oraz Erraty) - Obsługa wniosku o płatność dla działania 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, dla poddziałania 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w zakresie operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD oraz operacji własnych LGD w ramach PROW na lata 2014–2020,
- 3) dalej: „procedury”.

1. Przyjmowanie wniosków o przyznanie pomocy.

W wyniku kontroli 12 spraw stwierdzono, że:

- 1) wszystkie skontrolowane wopp zostały złożone w terminach wskazanych w ogłoszeniach przez poszczególne LGD⁴, zgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia,
- 2) wszystkie skontrolowane załączniki do wopp, które wymagały potwierdzenia za zgodność z oryginałem, zostały prawidłowo potwierdzone przez UMWD, zgodnie z § 19 ust. 5 rozporządzenia,
- 3) wszystkie skontrolowane wopp oraz korekty (uzupełnienia) wopp wraz z załączonymi dokumentami zostały prawidłowo opatrzone przez UMWD pieczęcią, datą wpływu wniosku oraz zostały podpisane w miejscu do tego wyznaczonym przez osobę przyjmującą wniosek, zgodnie z zapisami w procedurach.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

2. Dokonywanie oceny spełniania przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy warunków przyznawania pomocy.

W wyniku kontroli ustalono, że UMWD prawidłowo zweryfikował w odniesieniu do wszystkich kontrolowanych wopp, w oparciu o posiadane dokumenty złożone przez ubiegającego się o przyznanie pomocy, spełnienie warunków przyznania pomocy, w szczególności warunki dotyczące:

- osoby fizycznej, spełniającej wymogi o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, albo
- osoby prawnej, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym Lokalną Strategią Rozwoju , zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, albo
- jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym Lokalną Strategią Rozwoju, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia,

⁴ UM01-6935-UM0111055/18 – 15.05.2018 r., UM01-6935-UM0111086/18 – 25.05.2018 r., UM01-6935-UM0111425/19 – 24.06.2019 r., UM01-6935-UM0112018/21- 25.01.2021 r., UM01-6935-UM0110872/18 – 06.04.2018 r., UM01-6935-UM0111076/18 – 23.05.2018 r., UM01-6935-UM0111427/19 – 19.06.2019 r., UM01-6935-UM0111975/21 – 25.11.2020 r., UM01-6935-UM0111242/18 – 12.10.2018 r., UM01-6935-UM0111658/19 – 02.10.2019 r., UM01-6935-UM0111972/21 – 24.11.2020 r., UM01-6935-UM0111976/21 – 24.11.2020 r.

- posiadania numeru identyfikacyjnego w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności⁵, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia.

Ponadto w odniesieniu do operacji, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 lit c rozporządzenia – rozwijanie działalności gospodarczej, w myśl § 7 ust. 1 rozporządzenia, pomoc jest przyznawana jeżeli m.in.:

- 1) podmiot ubiegający się o jej przyznanie w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wykonywał łącznie co najmniej 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców⁶, oraz nadal wykonuje tę działalność,
- 2) operacja zakłada utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę,
- 3) podmiotowi ubiegającemu się o jej przyznanie nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia (podejmowanie działalności gospodarczej) albo upłynęło co najmniej 2 lata od dnia przyznania temu podmiotowi pomocy na operację w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia,
- 4) podmiotowi ubiegającemu się o jej przyznanie nie została dotychczas przyznana pomoc w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia (tworzenie lub rozwój inkubatorów), lub w ramach poddziałania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit b ustawy o ROW (wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój).

Ustalono, że UMWD prawidłowo zweryfikował spełnienie warunków dotyczących przyznania pomocy.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

3. Dokonywanie oceny racjonalności kosztów.

W art. 48 ust. 2 pkt e rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014⁷, określono, że kontrole administracyjne powinny obejmować w szczególności weryfikację racjonalności przedstawionych kosztów. Koszty ocenia się za pomocą odpowiedniego systemu oceny, takiego jak koszty referencyjne, porównanie różnych ofert lub w ramach komitetu oceniającego.

⁵ Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2022 r. poz. 203, 219 i 1270).

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24 i 974.

⁷ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.).

W wyniku kontroli stwierdzono, że dla wszystkich 9 kontrolowanych wopp, w których wypłacono pomoc dokonano oceny racjonalności planowanych do poniesienia kosztów.

Zgodnie z procedurą dokonywana jest ocena racjonalności kosztów.

W przypadku wszystkich kontrolowanych wopp sprawdzono, czy koszty poszczególnych zadań wchodzących w skład operacji nie przekraczały wartości rynkowych.

Natomiast stosowanie do Instrukcji wypełniania karty weryfikacji wopp z tej oceny powinien być pozostawiony ślad rewizyjny w postaci notatki służbowej zawierającej uzasadnienie podjętej decyzji wraz ze wskazaniem materiałów źródłowych.

Stwierdzono, że w aktach sprawy nie było notatek z oceny racjonalności kosztów w odniesieniu do wopp: UM01-6935-UM0111242/18, UM01-6935-UM0111427/19, UM01-6935-UM0111658/19, UM01-6935-UM0110872/18, UM01-6935-UM0111972/19.

Z wyjaśnienia UMWD wynika, że zgodnie z Instrukcją wypełniania karty weryfikacji (IK_19.2/391 – KP-611-391-ARiMR/1/z str. 46, sporządzenie notatek konieczne jest tylko w przypadku, gdy pracownik weryfikujący uzna, że koszty zostały zawyżone.

Wnioskodawcy załączali oferty, na podstawie których stwierdzono, że koszty wpisane do zestawienia rzeczowo – finansowego odpowiadają cenom rynkowym. Także w przypadku kosztów innych niż roboty budowlane bazowano na ofertach przedstawionych przez Wnioskodawcę. Wnioskodawcy jako podmioty dobrze znające branżę, w której prowadzą działalność i tym samym specyfikację sprzętu, który najlepiej posłuży im w realizacji operacji, posiadają odpowiednią wiedzę technologiczną i organizacyjną niezbędną do dokonania weryfikacji rynku pod kątem zakupu niezbędnych, maszyn czy urządzeń.

Dlatego uznano załączone do dokumentacji oferty jako wiarygodne źródło informacji. W przypadku wymienionych wniosków występowały koszty zakupu specjalistycznego, niestandardowego sprzętu, który nie znajduje się w powszechnym obrocie: zakup specjalistycznej linii technologicznej do tłoczenia soków, zakup obrabiarki CNC do drewna, odciągu przemysłowego, zakup narzędzi do montażu sieci światłowodowych, mini-koparki gąsienicowej oraz przyczepy do jej transportu, budowa hali produkcyjnej, zakup specjalistycznego sprzętu laryngologicznego.

W tego typu sytuacjach, pozostawienie wnioskodawcy możliwości wyboru optymalnego dla niego sprzętu pozwala na płynną realizację operacji i bardziej racjonalne wykorzystanie udostępnionych środków pomocowych⁸.

Przytoczony przez UMWD fragment Instrukcji ze str. 46 w części B.1 „Weryfikacja racjonalności kosztów i założeń biznesplanu oraz zasadności ekonomicznej” w punkcie I.A, dotyczy zadań obejmujących roboty budowlane.

⁸ Pismo Dyrektora Wydziału Obszarów Wiejskich w UMWD z 1 lipca 2022 r. znak: DOK-KS-I.1710.4.2022.

Ponadto we fragmencie tym wskazano, że notatka służy weryfikacji i stanowi podstawę dokonania korekty kosztów.

Na tej samej stronie w Instrukcji jest m.in. informacja, że pracownik weryfikujący ceny jednostkowe lub nakłady rzeczowe wykonywanych robót budowlanych w kosztorysie inwestorskim załączonym do wniosku, powinien w notatce służbowej wskazać źródła.

Natomiast część B1, w punkcie I.B w Instrukcji dotyczy zadań innych niż roboty budowlane, na str. 51 Instrukcji widnieje zapis, że „Pracownik udziela odpowiedzi „TAK” w przypadku, gdy wartość zadania nie jest wyższa od cen rynkowych nowych maszyn i urządzeń przy ewentualnym uwzględnieniu dodatkowych uwarunkowań i kosztów a przeprowadzona podczas weryfikacji szczegółowa pisemna analiza (w tym dołączone podpisane i datowane wydruki/notatki) jednoznacznie potwierdzają rynkowość kosztu zadania.

W zakresie objętym kontrolą, stwierdzono uchybienie polegające na postępowaniu niezgodnym z instrukcją wypełniania karty wopp w zakresie pozostawiania śladu rewizyjnego z przeprowadzonej oceny racjonalności kosztów, co skutkowało brakiem przejrzystości w aktach spraw.

4. Wzywanie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do usunięcia braków we wopp.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w przypadku 7 wopp⁹, UMWD wzywał podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do usunięcia braków jeden raz, natomiast w przypadku 2 wopp¹⁰ – UMWD wzywał dwa razy do usunięcia braków, co było zgodne z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. *o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności*¹¹. Przepis ten stanowi, że w razie stwierdzenia, że wniosek o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013¹², zawiera braki, jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera oczywiste omyłki, zarząd województwa wzywa podmiot ubiegający się o wsparcie do usunięcia tych braków lub nieprawidłowości lub poprawienia oczywistych omyłek w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 14 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Postępowanie było również zgodne z § 24 rozporządzenia, określającym, że wezwanie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy (...), wstrzymuje bieg terminu rozpatrywania wopp do czasu

⁹ UM01-6935-UM0110872/18, UM01-6935-UM0111242/18, UM01-6935-UM0111427/19, UM01-6935-UM0111425/19, UM01-6935-UM0111055/18, UM01-6935-UM0111076/18, UM01-6935-UM0111972/21.

¹⁰ UM01-6935-UM0111086/18, UM01-6935-UM0111658/19.

¹¹ Dz. U. 2022 r. poz. 943.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (...).

wykonania przez ten podmiot (...) tych czynności, o czym zarząd województwa zawiadamia podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w formie pisemnej.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w przypadku wszystkich sprawdzonych wopp, zakres braków do usunięcia został sformułowany przez UMWD w sposób czytelny, jednoznacznie wskazujący dane uchybienie i czynności, które należy wykonać, by braki te zostały usunięte.

Terminy dotyczące uzupełnień wopp, wynikające z przepisów ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, zostały zachowane.

W przypadku wopp o nr: UM01-6935-UM0111658/19, pojawiły się wątpliwości, gdyż pracownik Weryfikujący wezwał podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do uzupełnienia w zakresie podania powierzchni działki zajętej pod realizowaną operację, pomimo, że operacja nie była trwale związana z nieruchomością. Celem operacji było poszerzenie oferty o nowe usługi sieci miedzianych i światłowodowych.

Jak wyjaśnił UMWD¹³: „*Cel operacji UM01-6935-UM0111658/19 - rozwinięcie działalności wnioskodawcy i poszerzenie jego oferty o nowe usługi*” nie odzwierciedla pełnego zakresu realizowanego zadania, uwzględnionego, w zestawieniu rzeczowo – finansowym, stanowiącym załącznik do umowy. Koszty kwalifikowalne obejmują m.in. fotowoltaikę z transportem i montażem. Istota instalacji fotowoltaicznych wymusza ich posadowienie bezpośrednio na nieruchomości, bądź na budynku znajdującym się na danej nieruchomości. Skutkuje to trwałym związaniem zakupionych elementów (paneli fotowoltaicznych) z nieruchomością.

Dodatkowo w ramach realizacji inwestycji, beneficjent zobowiązał się do zakupu maszyny budowlanej tj. minikoparki gąsienicowej oraz przyczepy do jej transportu. Zestaw ten charakteryzujący się dużymi gabarytami powinien być przechowywany – garażowany w odpowiednich warunkach. Dlatego zasadnym było wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku w zakresie podania powierzchni działki zajętej pod realizowaną operację, pomimo, że celem operacji jest rozwinięcie działalności wnioskodawcy i poszerzenie jego oferty o nowe usługi”.

Wyjaśnienia zostały przyjęte.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

5. Terminowość zawierania umów o przyznaniu pomocy/informowania o odmowie przyznania pomocy.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w przypadku 8 na 9 spraw terminy dotyczące zawierania umów o przyznaniu pomocy, wynikające z przepisów rozporządzenia, nie zostały zachowane.

W przypadku 3 spraw nie była przeprowadzana weryfikacja, wnioski były poza limitem.

¹³ Pismo Dyrektora Wydziału Obszarów Wiejskich w UMWD z 1 lipca 2022 r. znak: DOK-KS-I.1710.4.2022.

Przekroczenia ww. terminów w skontrolowanych sprawach wyniosły od 31 do 204 dni (Tabela 2), co było niezgodne z § 22 ust. 1 rozporządzenia, w którym określono, że w terminie 4 miesięcy od dnia przekazania wopp zarządowi województwa przez LGD, zarząd województwa:

- 1) wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy - w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 2) informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy o odmowie przyznania pomocy - w przypadku gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.

Terminy rozpatrywania wopp poddanych kontroli przedstawia tabela 2

Lp	Znak sprawy	Liczba dni od wpływu wniosku o przyznanie pomocy do UM do pisma wzywającego do zawarcia umowy/informacji o odmowie przyznania pomocy	Liczba dni od wystania do wnioskodawcy uzupełnienia do wpływu uzupełnienia wniosku	Liczba dni z uwzględnieniem uzupełnienia wniosku (3 – 4)	Liczba dni przekroczenia terminu 4 miesięcy (przyjęto 120 dni)
1	2	3	4	5	6
1.	UM01-6935-UM01110872/18	06.06.2018 – 26.04.2019 = 324 dni	04.04.2019 – 16.04.2019, razem – 12 dni	312	192
2.	UM01-6935-UM0111242/18	14.11.2018 – 19.08.2019 = 278 dni	21.05.2019 - 24.06.2019, razem -34 dni	244	124
3.	UM01-6935-UM0111427/19	23.07.2019 – 30.04.2020 = 282 dni	11.02.2020 – 05.03.2020, razem - 23 dni	259	139
4.	UM01-6935-UM0111086/18	10.07.2018 – 23.05.2019 = 317 dni	14.03.2019- 29.03.2019 12.04.2019- 06.05.2019, razem - 39 dni	278	158
5.	UM01-6935-UM0111425/19	23.07.2019 – 03.02.2020= 195 dni	05.12.2019- 19.12.2019, razem - 14 dni	181	61
6.	UM01-6935-UM0111055/18	06.07.2018 – 11.06.2019 = 340 dni	10.04.2019- 26.04.2019, razem 16 dni	324	204
7.	UM01-6935-UM0111658/19	04.12.2019 – 01.09.2020 = 272 dni	26.06.2020- 13.07.2020, 31.07.2020- 05.08.2020, razem - 22 dni	250	130
8.	UM01-6935-UM0111076/18	10.07.2018 – 18.12.2018 = 161 dni	20.11.2018 – 30.11.2018, razem –10 dni	151	31
9.	UM01-6935-UM0111972/21	26.01.2021 – 19.05.2021 = 113 dni	22.03.2021- 06.04.2021, razem - 15 dni	98	-
10.	UM01-6935-UM0111975/2	Nie była przeprowadzana	-	-	-

	1	weryfikacja, wnioski poza limitem			
11.	UM01-6935-UM0112018/2 1	Nie była przeprowadzana weryfikacja, wnioski poza limitem	-	-	-
12.	UM01-6935-UM0111976/2 1	Nie była przeprowadzana weryfikacja, wnioski poza limitem	-	-	-

Tabela 2. Źródło: dane UMWK-P i obliczenia własne

Ustalono, że przypadku wopp: UM01-6935-UM0111975/21, UM01-6935-UM0112018/21, UM01-6935-UM0111976/21, które wpłynęły do UMWD, odpowiednio w dniach 26.01.2021 r, 26.02.2021 r. oraz 26.01.2021 r. nie była przeprowadzana weryfikacja. W dniach, odpowiednio: 09.05.2022 r, 02.02.2022 r., 05.05.2022 r. wnioskodawca został poinformowany, że wniosek został pozostawiony bez rozpatrzenia, powołując się na art. 23 ust. 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Jeżeli po upływie 6 miesięcy od dnia przekazania wniosku do zarządu województwa okaże się, że nie jest możliwe udzielenie wsparcia w ramach limitu środków wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków, zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o udzielenie wsparcia o braku dostępnych środków na udzielenie tego wsparcia i pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

Jak ustalono zawiadomienie zostało skierowane do wnioskodawców kilkanaście miesięcy po wpłynięciu tych wniosków.

UMWD wskazał następujące przyczyny opóźnień w przypadku wopp pozostających poza limitem w zawiadomieniu o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia:

- wszystkich złożonych wopp w naborze było 18,
- wybranych przez Radę LGD do finansowania i mieszczących się w limicie było 10,
- w wyniku rezygnacji 2 wnioskodawców oraz bieżących różnic kursowych do weryfikacji zakwalifikowano jeszcze 4 wopp, które wcześniej nie mieściły się w limicie środków,
- w związku z tym 12 wopp zakwalifikowano do podpisania umowy, a gdyby zastosowano przepis art. 23 ust. 7 ustawy o RLKS podpisano by jedynie 8 umów¹⁴.

W zakresie objętym kontrolą, w odniesieniu do skontrolowanych spraw, stwierdzono następujące uchybienia:

- 1) dotyczące przekroczenia terminu, określonego w § 22 ust. 1 rozporządzenia. Przekroczenia terminu w 8 sprawach wyniosły od miesiąca do 6 miesięcy. Uchybienie nie miało wpływu na prawidłowość przyznania pomocy.

¹⁴ Pismo Dyrektora Wydziału Obszarów Wiejskich w UMWD z dnia 1 lipca 2022 r. znak: DOK-KS-I.1710.4.2022.

W jednej sprawie¹⁵ UMWD postępował zgodnie z przepisami rozporządzenia i procedurami. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

- 2) poinformowaniu wnioskodawców którzy złożyli wopp UM01-6935-UM0111975/21, UM01-6935-UM0112018/21, UM01-6935-UM0111976/21 o pozostawieniu wniosków bez rozpatrzenia z kilkumiesięcznym opóźnieniem, co było niezgodne z art. 23 ust. 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o *rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności*.

6. Dokonywanie oceny wniosku o płatność w zakresie zgodności z umową o przyznaniu pomocy i kwalifikowalnością wydatków.

W myśl § 29 ust. 2 rozporządzenia określono, że w przypadku operacji innych niż w zakresie podejmowania działalności gospodarczej środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie oraz w innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją, w tym poniósł związane z tym koszty, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku – nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania;
- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych.

W wyniku kontroli stwierdzono, że UMWD, w oparciu o posiadane dokumenty złożone przez beneficjentów, prawidłowo zweryfikował w odniesieniu do wszystkich kontrolowanych wop spełnienie warunków wypłaty środków finansowych, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, w oparciu o załączone do wop:

- a) faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej,
- b) dokumenty potwierdzające płatność,
- c) pozostałe dokumenty wymienione we wzorze wop.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

¹⁵ UM01-6935-UM0111972/21

7. Wzywianie beneficjenta do usunięcia braków we wop.

W wyniku kontroli stwierdzono, że: w przypadku wop UMWD w odniesieniu do 2 wop¹⁶, wzywał beneficjentów do usunięcia braków jeden raz, natomiast w przypadku 7 wop¹⁷ – UMWD wzywał dwukrotnie; co było zgodne z § 31 ust. 1 rozporządzenia, określającym, że jeżeli wop zawiera braki, zarząd województwa wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do ich usunięcia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, a w przypadku nieusunięcia wszystkich braków, w myśl § 31 ust. 2 rozporządzenia, zarząd województwa wzywa ponownie beneficjenta do ich usunięcia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Informacja o brakach w 9 kontrolowanych wop, w których skierowano wezwanie została wystosowana w formie pisemnej, sformułowana w sposób czytelny, jednoznacznie wskazujący dane uchybienie i czynności, które należy wykonać, by braki te zostały usunięte. Terminy dotyczące uzupełnień wop wynikające z przepisów rozporządzenia, zostały zachowane.

Ponadto UMWD, wzywał beneficjentów do wyjaśnienia faktów istotnych dla sprawy na podstawie § 31 ust. 4 rozporządzenia.

UMWD w zakresie sprawdzonych spraw postępował w sposób określony w rozporządzeniu i procedurze.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

8. Terminowość rozpatrywania wop.

W 9 na 12 spraw objętych kontrolą beneficjenci złożyli wop.¹⁸

W § 32 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia określono, że w przypadku kontrolowanego instrumentu wsparcia, wypłaty środków finansowych dokonuje się niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność, w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku o płatność¹⁹.

Informację na temat terminowości rozpatrywania wop przedstawia tabela 3.

¹⁶ UM01-6935-UM0111658/19, UM01-6935-UM0111972/21.

¹⁷ UM01-6935-UM0110872/18, UM01-6935-UM0111242/18, UM01-6935-UM0111427/19, UM01-6935-UM0111086/18, UM01-6935-UM0111425/19, UM01-6935-UM0111055/18, UM01-6935-UM0111076/18.

¹⁸ Wg stanu na 27.04.2022 r.

¹⁹ Jako punkt odniesienia przyjęto datę wystawienia zlecenia płatności przez UMWD. W rozporządzeniu jest mowa o terminie na wypłatę środków finansowych, której dokonuje ARiMR. UMWD na datę wypłaty środków nie ma wpływu. Zlecenie płatności powinno być wystawione przez UMWD w terminie umożliwiającym wypłatę środków w terminie wskazanym w rozporządzeniu.

Lp	Znak sprawy	Liczba dni od złożenia wop do wystawienia zlecenia płatności	Liczba dni od wysłania do wnioskodawcy wezwania do uzupełnienia do wpływu uzupełnienia wniosku	Liczba dni z uwzględnieniem uzupełnienia wop (3-4)	Liczba dni przekroczenia terminu 3 miesiące (przyjęto 90 dni)
1	2	3	4	5	6
1.	UM01-6935-UM0110872/18	14.01.2021-16.06.2021= 153 dni	75	78	-
2.	UM01-6935-UM0111242/18	12.05.2020-08.09.2020= 119 dni	59	60	-
3.	UM01-6935-UM0111427/19	16.11.2020-12.03.2021= 116 dni	35	81	-
4.	UM01-6935-UM0111086/18	10.07.2020-12.04.2022= 641 dni	110	531	441
5.	UM01-6935-UM0111425/19	10.02.2021-19.11.2021= 282 dni	74	208	118
6.	UM01-6935-UM0111055/18	10.05.2021-10.09.2021= 123 dni	51	72	-
7.	UM01-6935-UM0111658/19	26.08.2021-15.12.2021= 111 dni	35	76	-
8.	UM01-6935-UM0111076/18	10.12.2019-03.03.2020= 84 dni	26	58	-
9.	UM01-6935-UM0111972/21	12.07.2021 – 21.09.2021 = 71 dni	15	56	-

Tabela 3. Źródło: informacja z UMWD oraz obliczenia własne

Stwierdzono opóźnienia w przypadku 2 wop²⁰.

UMWD wskazał następujące przyczyny opóźnień²¹:

- złożone wop zawierały bardzo wiele błędów,
- nie zawierały kompletnej dokumentacji,
- czas oczekiwania na nowy formularz aneksu wprowadzający zmiany wynikające z obowiązywania stanu epidemii.

W zakresie objętym kontrolą stwierdzono, uchybienie w zakresie przekroczenia terminu określonego w § 32 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w odniesieniu do 2 spraw. Przekroczenie terminu na rozpatrzenie wop wyniosło 441 i 118 dni.

²⁰ UM01-6935-UM0111086/18, UM01-6935-UM0111425/19

²¹ Pismo Dyrektora Wydziału Obszarów Wiejskich w UMWD z dnia 1 lipca 2022 r. znak: DOK-KS-I.1710.4.2022.

W pozostałych 7 sprawach UMWD postępował zgodnie z przepisami rozporządzenia i procedurami. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

9. Efektywność wdrażania instrumentu wsparcia.

1. Według stanu na dzień 31.12.2020 r. w UMWD, etapem wdrożenia w Dziale Wdrażania w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, zajmowało się 10 osób; wszystkie te osoby zajmowały się również weryfikacją wopp w zakresie rozwijania działalności gospodarczej.

Natomiast według stanu na dzień 31.12.2021 r. etapem wdrożenia zajmowało się w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, zajmowało się 11 osób; wszystkie te osoby zajmowały się również weryfikacją wopp w zakresie rozwijania działalności gospodarczej²².

2. W Dziale Autoryzacji Płatności i Sprawozdawczości przedmiotowym podziałaniem, według stanu na dzień 31.12.2020 r. zajmowało się 14 osób, a według stanu na dzień 31.12.2021 r. - 11 osób. Wszystkie te osoby zajmowały się również weryfikacją wopp w zakresie rozwijania działalności gospodarczej²³.

Efektywność rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy.

Na podstawie informacji uzyskanych z UMWD²⁴ wg stanu na dzień 27 kwietnia 2022 r. na temat rozpatrywania wopp w ramach kontrolowanego instrumentu wsparcia – rozwijanie działalności gospodarczej złożonych w 2018 r., ustalono co następuje.

Zestawienie w zakresie statusu spraw ilustruje tabela 4

Status spraw	Liczba wopp
Wopp wycofane	16
Wopp pozostawione bez rozpatrzenia	120
Wopp - odmowa przyznania pomocy	1
Wopp w trakcie weryfikacji	6
Umowy zawarte	177
Łącznie złożonych wopp	320

Tabela 4. Źródło: informacje z UMWD oraz obliczenia własne

²² Pismo Dyrektora Wydziału Obszarów Wiejskich w UMWD z dnia 1 lipca 2022 r. znak: DOK-KS-I.1710.4.2022.

²³ Pismo Dyrektora Wydziału Obszarów Wiejskich w UMWD z dnia 1 lipca 2022 r. znak: DOK-KS-I.1710.4.2022.

²⁴ Informacja z UMWD z 27 kwietnia 2022 r.

Efektywność rozpatrywania wniosków o płatność i wykorzystanych środków

Według stanu na dzień 27 kwietnia 2022 r. w zakresie kontrolowanego instrumentu wsparcia złożono 178 wop, w liczbie tej uwzględnione zostały również wop w odniesieniu do wopp złożonych przed 2018 r.

Wypłata środków w ramach wop nastąpiła w odniesieniu do 128 wop.

Wypłacono łącznie 19.237.500,16 zł.

Największą płatnością była kwota 300.000 zł.

Wartość zawartych umów stanowi kwotę 29.531.995,01 zł.

Na dzień 27 kwietnia 2022 r. wartość złożonych 178 wop wyniosła łącznie 29.429.355,70 zł.

Wskaźnik dokonanych płatności mierzony jako iloraz ogólnej kwoty zrealizowanych płatności do ogólnej kwoty złożonych wop wyniósł 65,36%.

10.Posiadanie upoważnień przez osoby składające podpisy na dokumentach.

Uchwałą Nr 2689/V/16 z dnia 13 września 2016 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego upoważnił pracowników Wydziału Obszarów Wiejskich Departamentu Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych do załatwiania spraw związanych z przyznawaniem oraz wypłatą pomocy finansowej w ramach kontrolowanego instrumentu wsparcia.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

Pan Marszałek nie zgłosił zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

III. Zalecenia pokontrolne.

W związku z wynikami kontroli zalecam Panu Marszałkowi podjęcie działań zmierzających do:

- 1) wzmocnienia nadzoru nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia oraz postanowień umowy o przyznaniu pomocy w zakresie terminowego wzywania do zawarcia umowy oraz terminowego rozpatrywania wniosków o płatność,
- 2) informowania wnioskodawców, którzy złożyli wopp o pozostawieniu ich wniosków bez rozpatrzenia w terminie przewidzianym w art. 23 ust. 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. *o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności*.
- 3) zachowania przez pracowników weryfikujących wnioski o przyznanie pomocy pełnego śladu rewizyjnego z przeprowadzonej oceny racjonalności kosztów.

W ramach sprawowanej przez Pana Marszałka kontroli funkcjonalnej zalecam na bieżąco weryfikowanie przestrzegania powyższych zaleceń.

Proszę Pana Marszałka o powiadomienie mnie o działaniach podjętych w celu zrealizowania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Grzegorz Mroczek
dyrektor generalny
\$departament / biuro
/podpisano elektronicznie/